

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR.410.012.02.2022

Małgorzata Kołpa
Rektor Akademii Nauk Stosowanych
w Tarnowie
ul. Mickiewicza 8
33-100 Tarnów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/047 – Zasoby kadry medycznej w systemie ochrony zdrowia.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie, ul. Mickiewicza 8, 33-100 Tarnów (<i>Uczelnia</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Małgorzata Kolpa, Rektor Uczelni od 18 czerwca 2020 r. Poprzednio stanowisko Rektora Uczelni zajmowała Jadwiga Laska od 8 kwietnia 2015 r., a następnie od 30 stycznia 2020 r. Józef Kania pełnił obowiązki Rektora Uczelni.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych Uczelni.2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych.3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2022, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem (lata akademickie 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Mariusz Pindral, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/79/2022 z 30.05.2022 r. (akta kontroli str.1-2, 95-99)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie kształcenie studentów na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo i fizjoterapia.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Uczelnia przestrzegała zasad i trybu rekrutacji wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz wewnętrznych uregulowań. Ustalając limity przyjęć kandydatów brano pod uwagę możliwości kadrowe, lokalowe oraz posiadane wyposażenie. Opłaty za przeprowadzenie rekrutacji ustalono i pobierano zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów³.

Przyjęte programy kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo i fizjoterapia były zgodne z postanowieniami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia⁴. Uwzględnione w programie kształcenia przedmioty obowiązkowe i do wyboru zawierały wymaganą liczbę godzin oraz punktów ECTS. Zapewniono odpowiedni udział praktyk zawodowych i zajęć praktycznych w ogólnej liczbie godzin. Zajęcia na studiach stacjonarnych prowadzone były odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych.

Uczelnia zapewniła od strony organizacyjnej (powołane komisje) oraz proceduralnej (przyjęte regulacje wewnętrzne) odpowiedni nadzór nad jakością kształcenia. Dla zapewnienia jakości kształcenia prowadzono m.in. hospitacje, ankiety studentów oraz badano losy absolwentów, a ich wyniki wykorzystywane były w procesie kształcenia. Zbadana próba 20 losowo wybranych ocen nauczycieli akademickich wykazała, że w ocenie brano pod uwagę działalność dydaktyczną, naukowo-badawczą oraz prace organizacyjne na rzecz Uczelni. Zapewniono odpowiednią bazę dydaktyczną (sale do prowadzenia zajęć i ich wyposażenie) oraz właściwą obsadę kadrową. Ścisłe regulowano liczebność grup studenckich biorących udział w poszczególnych rodzajach zajęć. Zastrzeżenia NIK budzą braki formalne w umowach zawartych pomiędzy Uczelnią a podmiotami leczniczymi, na podstawie art. 89 ustawy o działalności leczniczej⁵, w sprawie prowadzenia zajęć praktycznych. Nie określono w nich liczby i kwalifikacji nauczycieli akademickich, jak również zasad prowadzenia kontroli zajęć przez Uczelnię. NIK zwraca uwagę, że art. 89 ust. 5 tej ustawy zawiera obligatoryjne elementy takiej umowy.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r. poz. 661). Dalej: *rozporządzenie w sprawie studiów*.

⁴ Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. z 2021 r. poz. 755 ze zm.). Dalej: *rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia*.

⁵ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633, ze zm.). Dalej: *ustawa o działalności leczniczej*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych Uczelni

Opis stanu faktycznego

1.1. Liczba kandydatów na studia stacjonarne I stopnia na kierunku pielęgniarstwo w cyklach kształcenia rozpoczynających się w latach 2019/2020 – 2021/2022 wyniosła odpowiednio: 135, 106, 143, natomiast liczba osób przyjętych wyniosła odpowiednio 86, 75, 104. Liczba kandydatów na studia stacjonarne II stopnia na kierunku pielęgniarstwo wyniosła odpowiednio: 117, 111, 166, natomiast liczba osób przyjętych wyniosła odpowiednio 102, 105 i 146. Liczba kandydatów na studia stacjonarne I stopnia na kierunku położnictwo w cyklu kształcenia zaczynającym się w latach 2021/2022⁷ wyniosła 21, natomiast liczba osób przyjętych 15. Liczba kandydatów na jednolite studia magisterskie stacjonarne na kierunku fizjoterapia w cyklach kształcenia rozpoczynających się w latach 2019/2020 – 2021/2022 wyniosła odpowiednio: 117, 115, 118, natomiast liczba osób przyjętych wyniosła odpowiednio 82, 80 i 74. Limity przyjęć na studia co roku określane były zarządzeniem Rektora Uczelni. W cyklach kształcenia 2019/2020 – 2020/2021 w przypadku studiów na kierunku pielęgniarstwo stacjonarne I stopnia wyniosły one 80, studiów II stopnia stacjonarne 100 a na kierunku studiów fizjoterapia stacjonarne 80. Na rok akademicki 2021/2022 w przypadku studiów na kierunku pielęgniarstwo stacjonarne I stopnia wyniosły 100, studiów II stopnia stacjonarne 90, na kierunku studiów fizjoterapia stacjonarne 80 i na kierunku studiów położnictwo stacjonarne 30.

(akta kontroli str. 31, 111,947-957)

Prodzikan Wydziału Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że liczba osób zapisanych jako kandydaci, w praktyce nie oznacza ostatecznej liczby osób zdecydowanych w 100% na podjęcie studiów na danym kierunku. Wynika to z faktu, że osoby zainteresowane mogą zapisać się jako kandydaci na inne uczelnie lub inne kierunki na tej samej uczelni i ostatecznie nie być zainteresowanymi podjęciem studiów na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo lub fizjoterapia na Akademii Nauk Stosowanych. W latach 2019-2021 Uczelnia przyjęła na studia na kierunku pielęgniarstwo, fizjoterapia i położnictwo wszystkich zainteresowanych. Zatem różnica w poszczególnych cyklach kształcenia dotycząca liczby osób przyjętych wynika wyłącznie z ostatecznej liczby osób zainteresowanych podjęciem studiów. Po wejściu w życie nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Uczelnia sama ustala limity przyjęcia kandydatów na studia (limity uchwała Senat). W przypadku gdy w czasie rekrutacji limity nie są wypełniane na innych kierunkach, to po konsultacjach z kierownictwem kierunku i ustaleniu możliwości kształcenia większej liczby studentów przyjmuje się studentów ponad ustalony pierwotnie limit na kierunkach, które cieszą się większym zainteresowaniem kandydatów (po przeprowadzonej rekrutacji, która uwzględnia aktualne zainteresowanie kierunkami, nie przeprowadza się aktualizacji wcześniej przyjętych limitów – stąd różnice pomiędzy limitami a faktycznie przyjętymi kandydatami). Dla Uczelni ważne jest zachowanie parytetu liczby studentów do liczby nauczycieli akademickich. Istotny jest wskaźnik dostępności dydaktycznej, który dla Uczelni wnosi 1:13. Wpływa on pośrednio na wyliczenie środków finansowych przyznawanych Uczelni przez Ministerstwo.

(akta kontroli str. 219, 969)

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ We wcześniejszych latach Uczelnia nie miała w swojej ofercie kształcenia na kierunku położnictwo.

W latach 2019-2021 warunki i tryb rekrutacji na I rok studiów określone były w uchwałach senatu Uczelni. Uchwały podejmowane były odrębnie dla każdego roku akademickiego i obejmowały rekrutację na wszystkie kierunki kształcenia Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie. Przyjęcie na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie następowało na podstawie wyników egzaminu maturalnego z przedmiotów objętych kwalifikacją na dany kierunek studiów i/lub na podstawie egzaminu wstępnego. O zakwalifikowaniu kandydata na pierwszy rok studiów decydowała lokata na liście rankingowej w granicach ustalonej liczby miejsc na dany kierunek.

W trakcie procesów rekrutacji na studia I stopnia zostały zachowane warunki rekrutacji (wymagano rejestracji w systemie elektronicznej rekrutacji kandydatów, dokonania opłaty rekrutacyjnej, złożenia wymaganych dokumentów m.in. świadectwa dojrzałości, trzech zdjęć, zaświadczenia lekarskiego wydanego przez lekarza medycyny pracy oraz oryginału lub uwierzytelnionej kopii książeczki zdrowia z badaniami na nosicielstwo i potwierdzenie szczepienia przeciwko WZW), tryb rekrutacji (wyniki egzaminu dojrzałości) oraz terminy rekrutacji (wyznaczono rekrutację podstawową do końca lipca, rekrutację dodatkową do końca września oraz rekrutację uzupełniającą w pierwszych dniach października). Uczelnia nie ustanowiła minimalnych progów punktowych dla przyjmowanych studentów. Stosowała natomiast limity przyjęć.

W trakcie procesów rekrutacji na studia II stopnia również zostały zachowane warunki rekrutacji (analogicznie jak na studiach pierwszego stopnia), tryb rekrutacji (w roku akademickim 2019/2020 przeprowadzono egzaminy wstępne, a w kolejnych latach organizowano konkurs dyplomów) oraz terminy rekrutacji (analogicznie jak na studiach I stopnia).

W okresie objętym kontrolą na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo i fizjoterapia na studiach I i II stopnia nie wprowadzono progów punktowych przy rekrutacji. Nie zmieniano również warunków, trybu i terminów w trakcie rekrutacji.

(akta kontroli str. 112-215)

Limit przyjęć na pierwszy rok studiów proponował Dziekan Wydziału Ochrony Zdrowia po konsultacji z kierownikami katedr, a zatwierdzał Senat Uczelni w drodze uchwały. Ustalając limit przyjęć kierowano się następującymi przesłankami: dostępną infrastrukturą (możliwośći lokalowe, wyposażenie sal), dostępną kadrą na dany rok akademicki oraz doświadczeniem organizacyjnym z poprzednich lat.

(akta kontroli str. 263-278)

1.2. Wysokość opłat rekrutacyjnych w każdym roku akademickim ustalano w drodze zarządzenia Rektora zgodnie z wymogami § 38 rozporządzenia w sprawie studiów. Opłata rekrutacyjna wynosiła 85 zł, z wyjątkiem rekrutacji w 2019 r. na studia II stopnia na kierunku pielęgniarstwo, w którym opłatę rekrutacyjną ustalono na poziomie 100 zł, co było związane z przeprowadzeniem egzaminu wstępnego. Opłaty rekrutacyjne należało wnieść na wyznaczony rachunek bankowy odpowiednio do: 19 lipca 2019 r., 17 lipca 2020 r. i 16 lipca 2021 r. Nie stosowano zwolnienia z opłat rekrutacyjnych, jak również nie prowadzono rekrutacji na studia w języku obcym.

(akta kontroli str. 216-218, 262)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie funkcjonowanie systemu rekrutacyjnego Uczelni.

2. Realizacja programów kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych

Opis stanu faktycznego

2.1. 15 listopada 2019 r. zespół wizytujący KRASZPiP⁸ dokonał oceny kierunku pielęgniarstwo (studia pierwszego i drugiego stopnia) w oparciu o standardy kształcenia w zakresie: realizacji programu kształcenia i prowadzonej dokumentacji, kwalifikacji kadry prowadzącej zajęcia teoretyczne, praktyczne i praktyki zawodowe, bazy dydaktycznej Uczelni, w tym wyposażenia niezbędnego do realizacji założonych efektów uczenia się, oraz jakości kształcenia i osiągnięć Uczelni. W wyniku dokonanej oceny ustalono, że Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie⁹ spełnia wymagane kryteria oceny standardów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo pierwszego i drugiego stopnia, co stanowi podstawę do przyznania Certyfikatu Akredytacyjnego na okres 5 lat.

(akta kontroli str. 53-84)

W dniach 28-29 maja 2019 r. PKA¹⁰ przeprowadziła ocenę kierunku studiów pielęgniarstwo I i II stopnia, profil praktyczny. Uczelnia spełniła wszystkie kryteria oceny. Prezydium PKA, uchwałą nr 715/2019 z 19 września 2019 r. w sprawie oceny programowej na kierunku pielęgniarstwo prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, wydało ocenę pozytywną. Potwierdzono, że proces kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się, a wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej¹¹ zostały spełnione.

(akta kontroli str. 85-94, 220-252)

4 czerwca 2021 r. zespół monitorujący KRASZPiP dokonał oceny kierunku położnictwo w zakresie: realizacji programu kształcenia i prowadzonej dokumentacji, kwalifikacji kadry do prowadzenia zajęć teoretycznych, praktycznych i praktyk zawodowych objętych programem kształcenia, bazy materialnej Uczelni, w tym wyposażenia niezbędnego do realizacji założonych celów kształcenia oraz oceny jakości kształcenia. W wyniku dokonanej oceny ustalono, że Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie spełnia wymagane kryteria oceny standardów kształcenia na kierunku położnictwo studia pierwszego stopnia, profil praktyczny, co stanowiło podstawę do przyznania Certyfikatu Akredytacyjnego na 3 lata.

(akta kontroli str. 28-52)

W dniach 13-14 października 2017 r. PKA przeprowadziła ocenę kierunku studiów fizjoterapia. Uczelnia w pełni spełniła wszystkie kryteria oceny, poza kryterium „Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia”, które zostało spełnione w stopniu zadawalającym, a po wprowadzeniu przez Uczelnię zmian, kryterium to uzyskało ocenę „w pełni”. Prezydium PKA, uchwałą nr 17/2018 z 11 stycznia 2018 r. w sprawie oceny programowej na kierunku fizjoterapia prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym, wydało ocenę pozytywną. Potwierdzono, że Uczelnia spełnia wymagania kadrowe, programowe, w tym dotyczące osiąganych efektów kształcenia oraz organizacyjne do prowadzenia studiów na opisywanym kierunku.

(akta kontroli str. 817-857)

⁸ Krajowa Rada Akredytacyjna Szkół Pielęgniarek i Położnych.

⁹ Od maja 2022 r. Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie.

¹⁰ Polska Komisja Akredytacyjna.

¹¹ Dz. U. poz. 1787.

W cyklach kształcenia zaczynających się w latach 2019/2020-2021/2022 studia stacjonarne pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo (profil praktyczny) trwały sześć semestrów. Liczba godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych, wyniosła 4821. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów wyniosła 189. Prowadzone zajęcia podzielone były na następujące grupy:

- nauki podstawowe: 500 godz., 21 punktów ECTS,
- nauki społeczne i humanistyczne: 420 godz., 17 punktów ECTS,
- nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa: 600 godz., 24 punktów ECTS,
- nauki w zakresie opieki specjalistycznej: 930 godz., 40 punktów ECTS,
- zajęcia praktyczne: 1100 godz., 41 punktów ECTS,
- praktyki zawodowe: 1200 godz., 46 punktów ECTS,
- zajęcia pozostałe (wychowanie fizyczne 60 godz., szkolenie biblioteczne 3 godz., szkolenie BHP 4 godz., wprowadzenie na rynek pracy 4 godz.).

Zajęcia teoretyczne wyniosły ogółem 1096 godz., natomiast samokształcenie 585 godz., co łącznie dało 1681 godz. i 60,5 ECTS. Zajęcia praktyczne i praktyka zawodowa wyniosły 3140 godz. i 128,5 ECTS. Program studiów umożliwił osiągnięcie jednego punktu ECTS z zajęć do wyboru.

(akta kontroli str. 3-9, 762-763)

W cyklach kształcenia zaczynających się w latach 2019/2020-2021/2022 studia stacjonarne drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo (profil praktyczny) trwały 4 semestry. Liczba godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych, wyniosła 1349. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów wyniosła 124. Prowadzone zajęcia podzielone były na następujące grupy punktów:

- nauki społeczne: 285 godz., 23 punkty ECTS,
- moduł dodatkowy w naukach społecznych: 25 godz., 3 punktów ECTS,
- zaawansowana praktyka pielęgniarstwa: 510 godz., 41 punktów ECTS,
- moduł dodatkowy do zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa: 155 godz., 17 punktów ECTS,
- badania naukowe i rozwój pielęgniarstwa: 170 godz., 30 punktów ECTS,
- praktyki zawodowe: 200 godz., 10 punktów ECTS.

Zajęcia teoretyczne wyniosły ogółem 1240 godz. i 24,5 ECTS. Zajęcia praktyczne i praktyka zawodowa wyniosły 1109 godz. i 99,5 ECTS. Program studiów umożliwił osiągnięcie sześciu punktów ECTS z zajęć do wyboru.

(akta kontroli str. 10-19, 762-763)

W cyklach kształcenia zaczynających się w latach 2020/2021-2021/2022 studia stacjonarne pierwszego stopnia na kierunku położnictwo (profil praktyczny) trwały 6 semestrów. Liczba godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych, wyniosła 4790. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów wyniosła 180. Prowadzone zajęcia podzielone były na następujące grupy:

- nauki podstawowe: 500 godz., 19 punktów ECTS,
- nauki społeczne i humanistyczne: 420 godz., 15 punktów ECTS,
- nauki w zakresie podstaw opieki położniczej: 600 godz., 22 punkty ECTS,
- nauki w zakresie opieki specjalistycznej: 900 godz., 35 punktów ECTS,

- zajęcia praktyczne: 1100 godz., 43 punkty ECTS,
- praktyki zawodowe: 1200 godz., 46 punktów ECTS,
- zajęcia pozostałe (wychowanie fizyczne 60 godz., szkolenie biblioteczne 3 godz., szkolenie BHP 4 godz., wprowadzenie na rynek pracy 3 godz.).

Zajęcia teoretyczne wyniosły 782 godz., natomiast samokształcenie 626 godz., co dało łącznie 1408 godz. i 40,7 punktu ECTS. Zajęcia praktyczne i praktyka zawodowa wyniosły 3382 godz. i 139,3 punktu ECTS. Program studiów umożliwił osiągnięcie 1,5 punktu ECTS z zajęć do wyboru.

(akta kontroli str. 20-27, 762-763)

W cyklach kształcenia 2019/2024, 2020/2025 oraz 2021/2026 studia jednolite magisterskie stacjonarne na kierunku fizjoterapia (profil praktyczny) trwały 10 semestrów. Liczba godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych, wyniosła odpowiednio 5580 godz. dla cykli 2019/2024 i 2020/2025 oraz 5490 dla cyklu 2021/2026. Prodziekan Wydziału Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że zmniejszona liczba godzin (dotyczy zajęć teoretycznych i praktycznych) na kierunku fizjoterapia zgodna była z rozporządzeniem w sprawie standardów kształcenia i wynikała ze zgłaszanych przez studentów uwag dotyczących zbyt dużego obciążenia godzinowego studentów.

(akta kontroli str. 20-27, 762-763, 963-966)

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów wyniosła 302 w cyklach kształcenia 2019/2024 i 2020/2025 oraz 304 w roku akademickim 2021/2026. Prowadzone zajęcia podzielone były na następujące grupy:

- biomedyczne podstawy fizjoterapii (zajęcia podstawowe)¹²: 480 godz., 30 punktów ECTS,
- podstawy fizjoterapii (zajęcia kierunkowe): 990 godz., 56 punktów ECTS,
- fizjoterapia kliniczna (zajęcia kierunkowe)¹³: 1695 godz., 99 punktów ECTS,
- nauki ogólne¹⁴: 735 godz., 34 punkty ECTS,
- metodologia badań naukowych¹⁵: 105 godz., 25 punktów ECTS,
- praktyki zawodowe: 1560 godz., 58 punktów ECTS,
- zajęcia pozostałe (wychowanie fizyczne 60 godz., szkolenie biblioteczne 3 godz., szkolenie BHP 4 godz., wprowadzenie na rynek pracy 4 godz., podstawy higieny szpitalnej 4 godz.).

Zajęcia teoretyczne (wykłady, ćwiczenia, lektoraty, zajęcia z technologii informatycznej) wyniosły 1145 godz. w cyklach kształcenia 2019/2024 i 2020/2025 oraz 1320 godz. w cyklu kształcenia 2021/2026, co daje odpowiednio 39, 21,37 i 28,4 punktów ECTS. Zajęcia praktyczne i praktyka zawodowa wyniosły 4435 godz. W cyklach kształcenia 2019/2024 i 2020/2025 oraz 4170 godz. w cyklu kształcenia 2021/2026. Program studiów umożliwił osiągnięcie 24 punktów ECTS z zajęć do wyboru w cyklu kształcenia 2019/2024 i 2020/2025 oraz 23 punkty ECTS w cyklu kształcenia 2021/2026.

(akta kontroli str. 100-110, 285-291)

¹² W roku akademickim 2021/2022: 495 godz. i 32 ECTS.

¹³ W roku akademickim 2021/2022: 1 665 godz. i 99 ECTS.

¹⁴ W roku akademickim 2021/2022: 690 godz. i 34 ECTS.

¹⁵ W roku akademickim 2021/2022: 75 godz. i 25 ECTS.

Programy kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo i fizjoterapia były zgodne z postanowieniami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia. Programy kształcenia poddawane były ocenie i doskonaleniu zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 18/2019 z 16 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia procedury „Systematyczna ocena i doskonalenie programu studiów w Państwowej Wyższej Szkole zawodowej w Tarnowie”. W wyniku przeprowadzanych ocen i doskonaleniu aktualizowano sylabusy m.in. o nowe pozycje literatury, metody dydaktyczne, sposoby weryfikacji efektów uczenia się, modyfikację zakresu merytorycznego prowadzonych zajęć.

(akta kontroli str. 433-438)

2.2. Na kierunku pielęgniarstwo studia stacjonarne I stopnia praktyki związane były z realizowanymi przedmiotami, tj. podstawy pielęgniarstwa (120 godz.), podstawowa opieka zdrowotna (120¹⁶ godz. – praktyka w gabinecie pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej oraz gabinecie pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania, realizowana na II semestrze studiów), choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne (160 godz.), pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (160 godz.), geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne (80 godz.), położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne (40 godz.), chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne (160 godz.), psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne (80 godz.), podstawowa opieka zdrowotna (40 godz. – praktyka pielęgniarki w środowisku rodzinnym realizowana na szóstym semestrze studiów), opieka paliatywna (40 godz.), anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia (80 godz.), neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne (80 godz.), rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych¹⁷ (40 godz.), pielęgniarstwo w opiece długoterminowej¹⁸ (40 godz.) oraz opieka paliatywna (40 godz.). Praktyki odbywały się wg ustalonego programu zgodnego z sylabusem w szpitalach, hospicjach, przychodniach, żłobkach, szkołach i domach pomocy społecznej. Weryfikacja efektów kształcenia odbywała się na podstawie karty oceny studenta oraz dziennika umiejętności zawodowych, którą wypełniał opiekun praktyki z ramienia placówki, w której odbywała się praktyka. Dodatkowo dziennik umiejętności zawodowych (wypełniany w całym cyklu kształcenia) potwierdzał opiekun praktyk z ramienia Uczelni. Na podstawie osiągniętych punktów ustalana była ocena końcowa z praktyk w skali od 2 do 5. Średnia ocen wszystkich studentów z danego przedmiotu wahała się od 4,2 do 5,00.

Na kierunku pielęgniarstwo, studia stacjonarne II stopnia praktyki również związane były z realizowanym przedmiotami, tj. podstawowa opieka zdrowotna (gabinet pielęgniarki POZ i gabinet lekarza POZ – 20 godz.), opieka onkologiczna (40 godz.), wentylacja mechaniczna długoterminowa w opiece stacjonarnej i domowej (oddział intensywnej terapii, oddział chorób płuc i poradnia leczenia domowego tlenem – 40 godz.), zarządzanie w pielęgniarstwie (20 godz.), edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych (40 godz.), pracownia endoskopowa (40 godz.). Praktyki odbywały się wg ustalonego programu zgodnego z sylabusem w szpitalach i przychodniach. Weryfikacja efektów kształcenia odbywała się na podstawie karty oceny studenta, którą wypełniał opiekun praktyki z ramienia placówki, w której odbywała się praktyka. Na podstawie osiągniętych punktów ustalana była ocena końcowa z praktyk w skali od 2 do 5. Średnia ocen wszystkich studentów z danego przedmiotu wahała się od 4,8 do 5,00.

¹⁶ Do liczby godzin należy dodać 40 h praktyki pielęgniarki w środowisku rodzinnym realizowana na szóstym semestrze studiów.

¹⁷ Zajęcia realizowane do roku akademickiego 2020/2021.

¹⁸ Zajęcia realizowane od roku akademickiego 2021/2022, po tym okresie zmieniono rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia. Zmiany do programów nauczania wprowadzane są tylko do nowych cykli kształcenia.

Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się odbywa się poprzez kolokwia, prace zaliczeniowe, odpowiedzi ustne, egzaminy z poszczególnych przedmiotów oraz egzamin dyplomowy składający się z części teoretycznej i praktycznej. Zasady weryfikacji opisane były w sylabusie każdego przedmiotu. Ponadto obowiązywało zarządzenie Rektora nr 27/2021 z 31 marca 2021 r. w sprawie gromadzenia i przechowywania dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie założonych efektów uczenia się.

(akta kontroli str. 472-496, 504-513, 958-959)

Na kierunku położnictwo, studia stacjonarne I stopnia praktyki związane były z realizowanymi przedmiotami, tj. techniki położnicze i prowadzenia porodu (II semestr 160 h, VI semestr 200 godz.), podstawy opieki położniczej (80 godz.), położnictwo i opieka położnicza (II semestr 80 godz., IV semestr 120 godz.)¹⁹. Praktyki odbywały się wg ustalonego programu zgodnego z sylabusem w szpitalach. Weryfikacja efektów kształcenia odbywała się na podstawie karty oceny studenta oraz dziennika umiejętności zawodowych, którą wypełniał opiekun praktyki z ramienia placówki, w której odbywała się praktyka. Dodatkowo dziennik umiejętności zawodowych (wypełniany w całym cyklu kształcenia) potwierdzał opiekun praktyk z ramienia Uczelni. Na podstawie osiągniętych punktów ustalana była ocena końcowa z praktyk w skali od 2 do 5. Średnia ocen wszystkich studentów z danego przedmiotu nie była znana ze względu na rozpoczęcie cyklu kształcenia dopiero w latach 2021/2022.

(akta kontroli str. 497-503, 514-515)

Na kierunku fizjoterapia po drugim semestrze odbywała się praktyka asystencka (150 godz.), po czwartym semestrze praktyka wakacyjna z kinezyterapii (300 godz.), w ciągu piątego semestru praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu (100 godz.), natomiast po szóstym semestrze praktyka wakacyjna profilowana – wybieralna, gdzie student sam decydował o wyborze specjalności (200 godz.)²⁰. Na ostatniej praktyce student mógł wybrać następujące specjalizacje: obozy sportu adaptowanego, obozy aktywnej rehabilitacji, turnusy rehabilitacyjne, szpital sanatoryjny, oddział ortopedii, neurochirurgii, rehabilitacji i domy pomocy społecznej. Praktyki odbywały się wg ustalonego programu zgodnego z sylabusem w szpitalach, przychodniach, domach pomocy społecznej i innych tego typu placówkach. Weryfikacja efektów kształcenia odbywała się na podstawie karty oceny studenta, którą wypełniał opiekun praktyki z ramienia placówki, w której odbywała się praktyka. Na podstawie osiągniętych punktów ustalana była ocena końcowa z praktyk w skali od 2 do 5. Średnia ocen wszystkich studentów wahała się od 4,84 do 5,00.

Prodziekan Wydziału Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że nie należy się dziwić wysokim ocenom z praktyk, gdyż studenci, którzy realizują praktyki w podmiotach leczniczych, posiadają już umiejętności nabyte w czasie studiów, a na praktykach je doskonalą. Student musi być bardzo dobrze przygotowany po odbyciu praktyk, gdyż umiejętności jakie nabędzie w tym czasie bezpośrednio są wykorzystywane w późniejszej pracy zawodowej. Weryfikacja efektów i ustalana na podstawie tego ocena jest dokonywana przez opiekuna praktyk zawodowych z ramienia placówki (osoba ta wybierana jest wg ściśle określonej procedury, która m.in. ma na celu wyłonienia najbardziej

¹⁹ Sprawozdanie z realizacji praktyk sporządzone było za rok akademicki 2021/2022. Starszych roczników nie było.

²⁰ Sprawozdanie z realizacji praktyk sporządzone było dla roczników I, II i III. Dla wskazanych roczników w kolejnych semestrach przewidziane są następujące praktyki: praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu (100 godz. – semestr VII), wakacyjna praktyka profilowana wybieralna (200 godz. – po semestrze VIII), praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu – semestralna (510 godz. – w IX i X semestrze). Łączna liczba praktyk w całym cyklu kształcenia 1560 godz..

kompetentnych opiekunów praktyk). W karcie oceny z poszczególnych praktyk podana jest punktacja za każdy realizowany efekt uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Punkty uzyskane przez studenta są sumowane przez opiekuna i na ich podstawie jest ustalana ocena wg kryteriów podanych w regulaminie studiów Uczelni. W sylabusie przedmiotu praktyk zawodowych m.in. zostały przypisane efekty uczenia się do przedmiotu, treści kształcenia, określone formy i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się (sylabusy i karty ocen zostały przedstawione kontroli NIK). Ponadto każdy student posiada dziennik umiejętności zawodowych, w którym dokumentowane jest osiąganie efektów uczenia się wg przyjętych kryteriów zawartych w karcie zaliczenia praktyki zawodowej.

(akta kontroli str. 364-383, 967-968, 969)

2.3. Kontroli poddano procedurę przygotowania programu studiów dla kierunku fizjoterapia w cyklu kształcenia 2021-2026. Badany program studiów został opracowany i zatwierdzony zgodnie z:

- uchwałą nr 13/2019 Senatu PWSZ w Tarnowie z dnia 12 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia wymagań dotyczących dostosowania programu studiów oraz wymagań, jakim powinny odpowiadać programy studiów i harmonogramy realizacji programów studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie,
- zarządzeniem nr 18/2019 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Procedury „Systematyczna ocena i doskonalenie programów studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie”,
- rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia.

(akta kontroli str. 402-421, 433-438)

W trakcie roku akademickiego 2019/2020 r. nauczyciele akademicy realizujący zajęcia na kierunku fizjoterapia proponowali kierownikowi katedry ewentualne zmiany w programie studiów, które dotyczyły prowadzonych przez nich zajęć. Zmiany wynikały z postępów w obszarach właściwych dla kierunku fizjoterapia, z potrzeb zawodowego rynku pracy oraz ze zmian prawnych dotyczących kształcenia na tym kierunku. Kierownik katedry wraz z Radą Programową Kierunku Studiów dokonał przeglądu programu studiów i wprowadził w nim zmiany uwzględniając m.in. racjonalne sugestie studentów tego kierunku studiów wyrażone za pośrednictwem przedstawicieli Kierunkowego Zespołu Studenckiego oraz stanowisko interesariuszy zewnętrznych. Następnie kierownik katedry przekazał projekt zmian w programie studiów do Działu Jakości Kształcenia w celu uzyskania opinii nt. wprowadzonych zmian. Dział Jakości Kształcenia zaopiniował pozytywnie proponowane zmiany. Kierownik katedry wraz z Radą Programową Kierunku Studiów zgłosił w pełni udokumentowane propozycje zmian w programie studiów, w formie pisemnego wniosku do rektora, reprezentowanego przez prorektora ds. studenckich i dydaktyki. Prorektor ds. studenckich i dydaktyki przekazał projekt zmian w programie studiów do analizy i zatwierdzenia przez Senacką Komisję ds. Toku Studiów. Senat, po zatwierdzeniu przez Senacką Komisję ds. Toku Studiów oraz zasięgnięciu opinii Samorządu Studentów, ustalił w drodze uchwały zmiany w programie studiów. Zmiany dotyczyły m.in. wprowadzenia dodatkowych 15 godz. wykładów w semestrze III przed egzaminem z przedmiotu anatomia, połączenia przedmiotu fizjologia ogólna i fizjologia wysiłku fizycznego z elementami diagnostyki fizjologicznej w przedmiot fizjologia i rozdzielono 30 godz. wykładów z II semestru równomiernie po 15 godz. na

semestr II i III, przesunięto przedmioty prawo własności intelektualnej, prawo cywilne i prawo i prawo pracy oraz prawo medyczne z II i III semestru na semestr VII i VIII, co miało na celu przekazanie najbardziej aktualnej wiedzy prawnej w momencie wkraczania na rynek pracy.

(akta kontroli str. 384-400)

2.4. Zajęcia na studiach stacjonarnych prowadzone były odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych. Zajęcia na studiach niestacjonarnych były studiami pomostowymi.

(akta kontroli str. 439-459, 460-465)

2.5. Liczba absolwentów/studentów na studiach stacjonarnych²¹ na kierunku pielęgniarstwo wyniosła:

- absolwentów w roku akademickim 2019/2020 r na studiach pierwszego i drugiego stopnia odpowiednio 102 i 116;
- studentów w roku akademickim 2019/2020 r na studiach stacjonarnych I stopnia, na roku I – III wyniosła odpowiednio 81, 69 i 82, natomiast na studiach stacjonarnych II stopnia na roku I –II odpowiednio 98 i 104;
- absolwentów w roku akademickim 2020/2021 r na studiach pierwszego i drugiego stopnia odpowiednio 78 i 94;
- studentów w roku akademickim 2020/2021 r na studiach stacjonarnych I stopnia, na roku I – III odpowiednio 73, 68 i 68, natomiast na studiach stacjonarnych II stopnia na roku I –II odpowiednio 93 i 100;
- absolwentów w roku akademickim 2021/2022 r na studiach pierwszego i drugiego stopnia odpowiednio 67 i 89;
- studentów w roku akademickim 2021/2022 r na studiach stacjonarnych I stopnia, na roku I – III odpowiednio 95, 65 i 69, natomiast na studiach stacjonarnych II stopnia na roku I –II odpowiednio 124 i 91.

Liczba studentów na kierunku położnictwo w roku akademickim 2021/2020 na studiach stacjonarnych I stopnia wyniosła 16. Nie uruchomiono studiów niestacjonarnych na kierunku położnictwo i fizjoterapia.

Liczba studentów na jednolitych studiach stacjonarnych magisterskich na kierunku fizjoterapia wyniosła:

- w roku akademickim 2019/2020 r na roku I – III odpowiednio 77, 70 i 53, natomiast liczba absolwentów ze studiów licencjackich²² 89.
- w roku akademickim 2020/2021 r na roku I – IV odpowiednio 71, 62, 70 i 52.
- w roku akademickim 2021/2022 r na roku I – V odpowiednio 65, 65, 55, 69 i 51.

(akta kontroli str. 466-468)

W roku akademickim 2019/2020 kierunek pielęgniarstwo na studiach stacjonarnych I stopnia łącznie studiowało 232 studentów, a zajęcia prowadziło 69 nauczycieli akademickich. Na jednego nauczyciela akademickiego przypadało w przeliczeniu 3,36 studenta. W roku akademickim 2020/2021 kierunek ten studiowało 209 studentów, a zajęcia prowadziło 63 nauczycieli akademickich. Na jednego nauczyciela akademickiego przypadało w przeliczeniu 3,31 studenta. W roku

²¹ Na studiach nie stacjonarnych na kierunku pielęgniarstwo prowadzono studia pomostowe.

²² Jednolite studia magisterskie stacjonarne na kierunku fizjoterapia zostały wprowadzone od roku akademickiego 2017/2018. Wcześniej prowadzone były studia stacjonarne licencjackie.

akademickim 2021/2022 łącznie studiowało 229 studentów, a zajęcia prowadziło 59 nauczycieli akademickich. Na jednego nauczyciela akademickiego przypadało w przeliczeniu 3,88 studenta. Prodziekan Wydziału Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że liczba nauczycieli akademickich zmienia się w poszczególnych latach akademickich, ponieważ wielu nauczycieli jest na umowach cywilnoprawnych i zdarza się tak, że np. w danym roku jeden nauczyciel prowadzi zajęcia z dwóch przedmiotów, a w kolejnym do tych samych przedmiotów zatrudnionych jest już dwóch nauczycieli lub odwrotnie. Ponadto zmienia się liczba studentów, co ma wpływ na liczbę tworzonych grup i liczbę nauczycieli akademickich zatrudnionych do prowadzenia zajęć.

(akta kontroli str. 466-471, 963-966)

W roku akademickim 2019/2020 kierunek pielęgniarstwo na studiach stacjonarnych II stopnia łącznie studiowało 202 studentów, a zajęcia prowadziło 39 nauczycieli akademickich. Na jednego nauczyciela akademickiego przypadało w przeliczeniu 5,17 studenta. W roku akademickim 2020/2021 kierunek ten studiowało 193 studentów, a zajęcia prowadziło 35 nauczycieli akademickich. Na jednego nauczyciela akademickiego przypadało w przeliczeniu 5,51 studenta. W roku akademickim 2021/2022 łącznie studiowało 215 studentów, a zajęcia prowadziło 36 nauczycieli akademickich. Na jednego nauczyciela akademickiego przypadało w przeliczeniu 5,97 studenta.

(akta kontroli str. 466-471)

W roku akademickim 2021/2022 kierunek położnictwo na studiach stacjonarnych I stopnia studiowało 16 studentów, a zajęcia prowadziło 24 nauczycieli akademickich. Na jednego nauczyciela akademickiego przypadało w przeliczeniu 0,7 studenta.

(akta kontroli str. 466-471)

W roku akademickim 2019/2020 kierunek fizjoterapia na studiach jednolitych magisterskich łącznie studiowało 200 studentów, a zajęcia prowadziło 72 nauczycieli akademickich. Na jednego nauczyciela przypadało w przeliczeniu 2,8 studenta. W roku akademickim 2020/2021 kierunek ten studiowało 255 studentów, a zajęcia prowadziło 70 nauczycieli akademickich. Na jednego nauczyciela akademickiego przypadało w przeliczeniu 3,6 studenta. W roku akademickim 2021/2022 łącznie studiowało 305, a zajęcia prowadziło 71 nauczycieli akademickich. Na jednego nauczyciela akademickiego przypadało w przeliczeniu 4,3 studenta.

(akta kontroli str. 466-471)

2.6. Sposób realizacji programu kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo i fizjoterapia nie był przedmiotem skarg bądź wniosków składanych przez studentów lub pracowników.

(akta kontroli str. 401)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie realizację programów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo (studia stacjonarne), położnictwo i fizjoterapia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych.

3. Zapewnienie jakości kształcenia

3.1. W skład uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia wchodziły następujące komisje:

- Rada Programowa Kierunku Studiów (zajmująca się doskonaleniem programów studiów, nadzorem i weryfikacją realizacji programu studiów i efektów uczenia się),
- Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (koordynacja działań projakościowych w obrębie wydziałów oraz analiza sprawozdań z prac Rad Programowych Kierunków Studiów),
- Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia (przegląd zadań, konsultowanie, ujednocianie i zatwierdzanie działań w obrębie uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia),
- Zespół ds. Audytu Jakości Kształcenia (okresowy przegląd i analiza dokumentacji związanej z procesem kształcenia),
- Komisja ds. Toku Studiów (opiniowanie nowych programów studiów, zmian w programach, wniosków o utworzenie lub likwidację kierunków studiów, raportów samooceny),
- Dział Jakości Kształcenia (opracowanie, wdrożenie i nadzór nad realizacją uczelnianych procedur jakości kształcenia).

Powyższe komisje dokonywały oceny jakości kształcenia i wyciągały wnioski z systematycznej oceny programów, w celu zapewnienia działań projakościowych. W tym zakresie obowiązywało zarządzenie Rektora nr 6/2019 w sprawie określenia składu Zespołów ds. Jakości Kształcenia, Rad Programowych dla Kierunków Studiów, Kierunkowych Zespołów Studenckich oraz określenia ich odpowiedzialności.

(akta kontroli str.253-261, 959-960)

W latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 na kierunku pielęgniarstwo studia stacjonarne I stopnia przeprowadzono łącznie 12 hospitacji, na kierunku pielęgniarstwo studia stacjonarne II stopnia 8 hospitacji, na kierunku położnictwo 4 hospitacje, na kierunku fizjoterapia 20 hospitacji. Hospitacje odbywały się na podstawie obowiązujących procedur hospitacji zajęć dydaktycznych. W trakcie hospitacji oceniano, zgodnie z regulaminem hospitacji, m.in. realizację założonych efektów uczenia się, przygotowanie merytoryczne nauczyciela, dobór metod dydaktycznych, organizację zajęć, sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć studentów oraz nowatorskie, oryginalne ujęcie przekazywanych treści. Oceny hospitowanych zajęć wahały się pomiędzy 4,5 a 5. W wyniku przeprowadzonych hospitacji nie sformułowano negatywnych uwag.

(akta kontroli str. 504-513, 858-871, 895-898, 862-865, 892-904)

Ankieta oceny warunków studiowania (w skali od 0 do 5 pkt) została przeprowadzona wśród studentów, w latach akademickich 2018/2019 oraz 2020/2021. W wyniku przeprowadzonych ankiet kierunek pielęgniarstwo oceniono odpowiednio na 4,7 pkt i 4,3 pkt, natomiast kierunek fizjoterapia odpowiednio na 4,3 pkt i 3,5 pkt. Nie prowadzono ankiet na kierunku położnictwo (kierunek uruchomiono w roku 2021/2022). Uczelnia przeprowadziła również ankietę w roku akademickim 2021/2022 (opracowywanie wyników na dzień 21 czerwca 2022 r. było w toku). Prodzikan Wydziału Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że niska ocena warunków studiowania na kierunku fizjoterapia związana była z okresem pandemii w czasie której zajęcia prowadzone były zdalnie. W okresie pandemii student nie miał

możliwości obiektywnej oceny warunków studiowania na Uczelni, gdyż w większości był to kontakt online, który ze swojej natury nie jest najlepszą formą kształcenia na tego typu kierunkach (np. student nie mógł wykorzystać wyposażenia pracowni znajdujących się na terenie Uczelni). Odmiennie było na kierunku pielęgniarstwo, na którym mimo pandemii zakres zajęć stacjonarnych nie był w tak dużym stopniu ograniczony jak na kierunku fizjoterapia.

(akta kontroli str.253-261, 964-966)

Jako mierniki stopnia realizacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się stosowano oceny z każdego rodzaju zajęć. Po każdym semestrze z danego przedmiotu prowadzący zajęcia przygotowywali analizę weryfikacji efektów uczenia się, w której wskazywali przeprowadzone metody weryfikacji (egzamin, kolokwia, projekty) oraz średnie ocen dla danego przedmiotu. Prodziekan Wydziału Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że efekty uczenia się (z zajęć teoretycznych i praktycznych) są weryfikowane poprzez różnego typu sprawdziany, tj. egzaminy, kolokwia, zaliczenia, oceny umiejętności praktycznych oraz projekty. Uzyskane przez studentów oceny świadczą w jakim stopniu zostały osiągnięte efekty uczenia się. Władze Wydziału na bieżąco monitorują średnie ocen uzyskiwanych przez studentów z danych przedmiotów. Nie miała miejsca sytuacja, w której uzyskane przez studentów oceny świadczyłyby o nieosiągnięciu efektów uczenia się. Wysoka średnia ocen studentów z całego cyklu kształcenia wskazuje, że efekty uczenia się zostały osiągnięte. Przy wysokiej średniej ocen uzyskiwanych przez studenta, trudno jest zmierzyć dodatkowy progres w efektach uczenia się studentów, natomiast spadek mierników uczenia się byłby od razu zauważalny (co nie miało miejsca).

(akta kontroli str. 872-891, 905, 963-966)

Każdorazowo, po zakończeniu roku akademickiego, sporządzano sprawozdanie z jakości kształcenia na Uczelni. Z przedstawionych sprawozdań wynika, że:

- Założone plany działań projakościowych w poszczególnych latach akademickich zostały zrealizowane.
- Dział Jakości Kształcenia prowadząc cyklicznie ankietę oceny warunków studiowania dostarczał raz w roku poszczególnym władzom wydziałów/katedr oraz władzom Uczelni dane dotyczące analiz warunków studiowania i sugestie co do ich poprawy. Dotyczyły one m.in. poprawy dostępu na terenie Uczelni do Internetu, doposażenia sal i pracowni dydaktycznych oraz informatyzacji procesu planowania zajęć tygodniowych i semestralnych – co zostało wykonane.
- Z roku na rok zwiększał się zakres kontroli procesu kształcenia na Uczelni prowadzony przez Dział Jakości Kształcenia, np. poprzez kontrolę dokumentacji programu studiów w systemie elektronicznym Wirtualnej Uczelni, aktualność informacji przekazywanej poprzez stronę internetową Uczelni.
- Dział Jakości Kształcenia prowadził dużą liczbę konsultacji z pracownikami, a szczególnie w czasie ustalania programów studiów na kolejne cykle kształcenia oraz tworzenia nowych kierunków studiów. Skutkowało to ujednoczeniem dokumentacji programów studiów w obrębie całej Uczelni oraz większą przejrzystością i powszechnym dostępem (w BIP) do dokumentacji programu studiów. Ponadto uruchomiono portal Wirtualnej Uczelni, który usprawnił system weryfikacji jakości efektów uczenia się (np. elektroniczne protokoły zaliczeń i egzaminów) i zapewnił zgodność ustalonych programów studiów z rozporządzeniem w sprawie standardów kształcenia (np. automatyczne sprawdzanie liczby godzin i punktów ECTS).

(akta kontroli str.293-322)

Średnia arytmetyczna ocen absolwentów z całego toku studiów, przeliczonych na podstawie średnich ważonych wszystkich absolwentów danego kierunku wyniosła:

- fizjoterapia stacjonarne I stopnia: 4,30 (rok akademicki 2018/2019, w kolejnych latach brak absolwentów),
- pielęgniarstwo stacjonarne I stopnia: 4,43 (2018/2019), 4,42 (2019/2020), 4,46 (2020/2021),
- pielęgniarstwo stacjonarne II stopnia: 4,7 (2018/2019), 4,55 (2019/2020), 4,66 (2020/2021).

(akta kontroli str.292)

Z raportu z badania losów absolwentów biorących udział w ankiecie w 2022 r. (wysłano 169 ankiet, wypełniły 73 osoby) dla kierunków pielęgniarstwo wynika, że 73% absolwentów pracuje i kontynuuje naukę, 19% pracuje i nie kontynuuje nauki, a 8% nie pracuje i nie kontynuuje nauki. Z raportu z badania losów absolwentów biorących udział w ankiecie w 2022 r. (wysłano 88 ankiet, wypełniło 29 osób) dla kierunku fizjoterapia wynika, że 46% absolwentów jest zatrudnionych na pełny etat, 21% pracuje na podstawie umowy zlecenia, 13% realizuje płatny staż, 8% pracuje na część etatu, 4% pracuje na cały etat i dodatkowo umowę zlecenie, tyle samo pracuje na część etatu i na umowę zlecenia oraz 4% realizuje własną praktykę zawodową. Ponadto w badaniach ankietowych pn. „Konsekwencje wyboru kierunku studiów w kontekście funkcjonowania na rynku pracy (2020/2021)” studenci trzeciego roku kierunku fizjoterapia dokonali oceny stopnia w jakim praktyki objęte programem studiów przygotowały ich do wykonywania czynności zawodowych: 45% wyraziło ocenę pozytywną, 51% ocenę neutralną, 4% wystawiło ocenę negatywną. W analogicznym badaniu studenci kierunku pielęgniarstwa również wyrazili ocenę w tym zakresie: 19% ocenę pozytywną, 70% ocenę neutralną, 11% ocenę negatywną. Badanie nie uwzględniało konieczności uzasadnienia oceny. Prodziekan Wydziału Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że Biuro Karier, Projektów i Współpracy przegląda badania losów absolwentów i w sytuacji niepokojących wyników powiadamia władze Wydziału i kierunku. W przypadku pielęgniarstwa i fizjoterapii takich sygnałów władze Wydziału nie otrzymały.

(akta kontroli str. 323-363, 963-966)

3.2. W latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 na kierunku pielęgniarstwo I stopnia odpowiednio 98,3%, 99,7% i 100% godzin dydaktycznych prowadzone było przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Na kierunku pielęgniarstwo II stopnia odpowiednio 94,8%, 100% i 100% godzin dydaktycznych prowadzone było przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Obsada kadrowa zajęć nie była przedmiotem uwag w trakcie kontroli Państwowej Komisji Akredytacyjnej, jak również przedmiotem skarg pracowników Uczelni i studentów.

(akta kontroli str. 516-527)

Ocena pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych odbywała się na podstawie zarządzenia nr 94/2020 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie z 8 października 2020 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu przeprowadzania oceny okresowej nauczycieli akademickich oraz zarządzenia nr 25/2015 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie z 6 maja 2015 r. w sprawie określenia formularza oceny nauczyciela akademickiego. Zgodnie z ww. zarządzeniem ocena nauczycieli akademickich przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz na cztery lata, a termin jej przeprowadzenia ustala Rektor. W okresie objętym

kontrolą, przeprowadzono dwie oceny pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych.

(akta kontroli str. 528-551)

Kontroli poddano 20 losowo wybranych ocen nauczycieli akademickich. Dokonane oceny zgodne były z obowiązującymi na Uczelni procedurami. Oceny uwzględniały działalność dydaktyczną (w tym ankiety przeprowadzone wśród studentów), prace organizacyjne na rzecz Uczelni, działalność naukowo-badawczą oraz otrzymane odznaczenia, nagrody i wyróżnienia. Prodziekan Wydziału Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że oceny nauczycieli akademickich są uwzględniane przy planowaniu i obsadzie zajęć oraz w planach zatrudnienia. Przy takiej ocenie bierze się też pod uwagę wyniki hospitacji i ocenę dokonywaną przez studentów, a następnie na tej podstawie dokonuje się całościowej oceny pracy nauczyciela. W przypadku niezadawalających wyników można podjąć decyzję w sprawie zatrudnienia - nie wystąpiły takie przypadki. Wystąpiły natomiast przypadki, nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowisku badawczo-dydaktycznym, którzy w wyniku przeprowadzonej oceny i niezadawalających wyników z działalności badawczej, zostali przesunięci na stanowisko dydaktyczne.

(akta kontroli str. 552-720, 963-966)

3.3. Uczelnia dysponowała siedmioma budynkami dydaktycznymi, w tym biblioteką i kompleksem sportowym (hala sportowa, sale gimnastyczne i basen). Na potrzeby Wydziału Ochrony Zdrowia wykorzystywano głównie budynek G, w skład którego wchodziło: 28 sal, w tym trzy wykładowe łącznie na 324 miejsca, 4 do ćwiczeń audytoryjnych łącznie na 144 miejsca, dwie pracownie fizjologiczne łącznie na 40 miejsc, pracownia terapii manualnej na 20 miejsc, pracownia psychologiczna na 25 miejsc, pracownia pierwszej pomocy przedmedycznej na 22 miejsca, pracownia anatomiczna na 32 miejsca, profilowe centrum symulacji, siedem pracowni pielęgniarstwa i położniczych (do 10 osób na salę) oraz pięć sal specjalistycznych (gabinet fizykoterapii, dwie kinezyterapii, masażu, zajęć klinicznych – do 10 osób na salę). Ponadto korzystano z budynku A, w skład którego wchodziło: trzy sale wykładowe łącznie na 292 miejsca, 22 sale ćwiczeniowe łącznie na 684 miejsca oraz trzy sale komputerowe łącznie na 60 miejsc, budynek B, w skład którego wchodziło: dwie sale wykładowe łącznie na 273 miejsca oraz jedna sala biochemiczno-mikrobiologiczna (15 miejsc). Baza dydaktyczna spełniała wymogi § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych²³. Prodziekan Wydziału Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że nie można liczyć średniej liczby studentów przypadających na salę ćwiczeniową lub wykładową, ponieważ liczebność grup zależy m.in. od liczby zrekrutowanych studentów, formy prowadzenia zajęć (np. ćwiczenia praktyczne, audytoryjne, laboratoryjne czy specjalistyczne, seminaria, lektoraty – każda z tych form ma inną maksymalnie dopuszczoną liczebność) oraz wielkości sal. Tak więc policzenie średniej jest absolutnie niemiernodajne, a po za tym bardzo czasochłonne. Dodatkowo niemożliwe z powodu pandemii, w okresie którym zajęcia były prowadzone online.

(akta kontroli str. 721-728, 963-966)

Baza dydaktyczna nie była przedmiotem uwag PKA, jak również skarg studentów i pracowników Uczelni.

(akta kontroli str. 756)

²³ Dz. U. poz. 970.

W każdym roku akademickim Rektor wydawał zarządzenie, w którym m.in. regulował maksymalną liczbę studentów mogących brać udział w zajęciach prowadzonych w danym rodzaju sali. W okresie objętym kontrolą liczebność grup wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych (w tym w salach specjalistycznych), jak również grup odbywających zajęcia w klinikach nie ulegała większym zmianom i nie przekraczała górnych limitów wymaganych zarządzeniami Rektora, np. dla przedmiotu biomechanika kliniczna – laboratorium 12-14 osób, kliniczne podstawy w pulmonologii – ćwiczenia praktyczne 17-18 osób, fizjoterapia w wadach postawy – ćwiczenia medyczne 11-12 osób. PKA nie formułowała uwag dotyczących liczebności grup, jak również nie wpłynęły w tym zakresie żadne skargi od studentów i pracowników Uczelni. Ponadto Uczelnia przestrzegała uchwały nr 24/V/2021 z 25 marca 2021 r. Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych w sprawie określenia szczegółowych zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo.

(akta kontroli str. 729-756, 764-765, 970-973)

Średnie obciążenie dydaktyczne studentów na kierunku pielęgniarstwo studia stacjonarne I stopnia dla roku akademickiego 2020/2021 wahało się od 3²⁴ do 10²⁵ godz. Dziennie, od 13 do 53 godz. tygodniowo oraz od 194 do 675 godz. semestralnie, natomiast na studiach stacjonarnych II stopnia od 5 do 6 godz. dziennie, od 15 do 23 godz. tygodniowo oraz od 275 do 339 godz. semestralnie. Średnie obciążenie dydaktyczne studentów na kierunku fizjoterapia studia stacjonarne, w badanym roku akademickim wahało się od 5 do 8 godz. dziennie, od 24 do 38 godz. tygodniowo oraz od 360 do 551 godz. semestralnie. W zależności od kierunku studiów zajęcia zaczynały się najwcześniej od 7.15, a kończyły się najpóźniej do 20.15. W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły żadne skargi od studentów i pracowników Uczelni dotyczące harmonogramu studiów.

(akta kontroli str. 757-761)

Prodziekan Wydziału Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że konieczność prowadzenia zajęć w godzinach popołudniowych i wieczornych podyktowane było wskazaniem PKA, aby niektóre rodzaje zajęć prowadzili praktycy. Ponieważ są to osoby czynne zawodowo, to jedynymi godzinami, w których mogły one prowadzić zajęcia, były godziny popołudniowe i wieczorne. Ponadto problem powiększała sytuacja pandemiczna. W tym okresie Uczelnia prowadziła zajęcia w trybie hybrydowym, co wymuszało większe przerwy pomiędzy poszczególnymi rodzajami zajęć, ponieważ studenci musieli dotrzeć z domu na Uczelnię.

(akta kontroli str. 890-891, 905)

3.4. W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 na studiach stacjonarnych I stopnia na kierunku pielęgniarstwo ogólna liczba godzin w całym cyklu kształcenia wyniosła 4821, natomiast łączny wymiar zajęć praktycznych 3115, co stanowiło 64,6% udziału zajęć praktycznych w ogólnym wymiarze zajęć. Na studiach stacjonarnych II stopnia ogólna liczba godzin w całym cyklu kształcenia wyniosła 1349, natomiast łączny wymiar zajęć praktycznych 1105, co stanowiło 81,9% udziału zajęć praktycznych w ogólnym wymiarze zajęć. W cyklu kształcenia 2021/2022 na studiach stacjonarnych I stopnia na kierunku położnictwo ogólna liczba godzin w całym cyklu kształcenia wyniosła 4790, natomiast łączny wymiar zajęć praktycznych 3388, co stanowi 70,7% udziału zajęć praktycznych w ogólnym wymiarze zajęć.

(akta kontroli str. 766)

²⁴ Dotyczy III roku VI semestru.

²⁵ Dotyczy I roku II semestru, gdzie liczba tygodni dydaktycznych wynosi 10 (o 5 tygodni mniej od typowego semestru).

W okresie objętym kontrolą na Uczelni nie odbywały się zajęcia online na podstawie § 1b rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia. W roku akademickim 2019/2020, na podstawie zarządzeń Rektora, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe, które nie odbyły się w zw. pandemią, odrabiane były w okresie od czerwca do końca września 2020 r. Program studiów dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne został zrealizowany w całości. W roku akademickim 2020/2021, na podstawie zarządzeń Rektora, wszystkie zajęcia praktyczne oraz praktyki zawodowe odbywały się w formie stacjonarnej. Jedynie zajęcia teoretyczne odbywały się w formie kształcenia na odległość.

(akta kontroli str. 767-816)

Kontroli poddano trzy umowy²⁶ jakie Uczelnia zawarła z podmiotami leczniczymi, na podstawie których podmioty te udostępniły swoje komórki organizacyjne w celu kształcenia przeddyplomowego w zawodach medycznych. Umowy te zawierały elementy określone w art. 89 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej, poza pkt 4 i 7 wskazanymi w tym przepisie, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Prodziekan Wydziału Ochrony zdrowia wyjaśniła, że w celu minimalizacji negatywnego wpływu epidemii COVID-19 na proces dydaktyczny, postanowiono w tym okresie wszystkie zajęcia teoretyczne odbyć w formie online, natomiast zajęcia praktyczne odbywały się tradycyjnie w stacjonarnej formie z zachowaniem zaleceń dotyczących zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa. Ponadto na zajęciach praktycznych zmniejszono liczebność grup w zw. z pandemią. Na Uczelni został też powołany zespół do monitorowania sytuacji pandemicznej.

(akta kontroli str. 945, 219, 963-966)

3.5. Uczelnia uzyskała akredytację PKA dla kierunku pielęgniarstwo i fizjoterapia oraz akredytację KRASZPiP dla kierunku pielęgniarstwo i położnictwo, co zostało opisane w pkt 2.1. wystąpienia.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W trzech skontrolowanych umowach jakie Uczelnia zawarła z podmiotami leczniczymi, na podstawie których podmioty te udostępniły swoje komórki organizacyjne w celu kształcenia przeddyplomowego w zawodach medycznych, nie określono zasad prowadzenia kontroli przez Uczelnię w zakresie wykonywania zadań dydaktycznych u udostępniającego, co było niezgodne z art. 89 ust. 5 pkt 7 ustawy o działalności leczniczej. W dwóch spośród trzech skontrolowanych umów nie określono liczby oraz kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich mających wykonywać w udostępnianej jednostce organizacyjnej zadania w zakresie kształcenia, co było niezgodne z art. 89 ust. 5 pkt 4 ustawy o działalności leczniczej.

(akta kontroli str. 925-942)

Prodziekan Wydziału Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że do umów jakie Uczelnia zawarła z podmiotami leczniczymi, na podstawie których podmioty te udostępniły swoje komórki organizacyjne w celu kształcenia przeddyplomowego w zawodach medycznych, zostaną wprowadzone zmiany, o których mowa w art. 89 ust. 5 pkt 4 i 7 ustawy o działalności leczniczej. Jednak należy podkreślić, że brak zapisów w ww. umowach dotyczących zasad kontroli nie oznacza, że Uczelnia takich kontroli nie prowadziła. Przeciwnie, kontrole takie były realizowane w formie hospitacji (protokoły z takich hospitacji zostały przedstawione kontroli NIK). Podobnie sprawa wygląda z liczbą i kwalifikacjami zawodowymi nauczycieli akademickich. Każdy z nich ma zawartą odrębną umowę z ww. podmiotami leczniczymi (wszystkie osoby prowadzące zajęcia praktyczne przedłożyły kopie swoich umów zawartych z podmiotami leczniczymi, a same umowy zostały sporządzone na podstawie wzoru opracowanego

²⁶ Wszystkie jakie Uczelnia podpisała w okresie objętym kontrolą.

przez Uczelnię), a liczba zawartych umów i osoba ze wskazanymi kwalifikacjami zależy od konkretnych zajęć jakie są prowadzone w danym semestrze.

(akta kontroli str. 945, 219, 961-963, 963-966)

NIK zwraca uwagę, że w art. 89 ust. 5 ustawy zostały wymienione konieczne elementy takiej umowy i powinny one zostać uwzględnione w umowach zawieranych przez Uczelnię.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie zapewnienie odpowiednie jakości kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo (studia stacjonarne), położnictwo i fizjoterapia. Zastrzeżenia NIK budzi nieuregulowanie w umowach zawieranych z podmiotami leczniczymi wszystkich kwestii, o których mowa w art.89 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Uregulowanie w umowach zawieranych z podmiotami leczniczymi w sprawie kształcenia przeddyplomowego kwestii dotyczących:

1. Liczby oraz kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich mających wykonywać w udostępnianej jednostce organizacyjnej zadania polegające na kształceniu przeddyplomowym w zawodach medycznych;
2. Zasad prowadzenia kontroli przez Uczelnię w zakresie wykonywania zadań dydaktycznych u udostępniającego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, sierpnia 2022 r.

Kontroler

.....
podpis

Mariusz Pindral
główny specjalista kp.